SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1682

av Leif Nysmed m.fl. (S)

Säkrare hantering av asbest

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör överväga en oberoende kontroll av utbildningar och kunskapsprov för arbete med asbest och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att stärka Arbetsmiljöverkets möjligheter att bedriva en effektiv, riskbaserad och enhetlig tillsyn av asbestarbete och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utreda krav på inventering av asbest i äldre byggnader och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur man kan stärka kontrollen av tillstånd och ansvar vid asbestarbete som utförs av underentreprenörer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Asbest har varit förbjudet i Sverige sedan 1982. Trots det utsätts byggnadsarbetare fortfarande för livsfarliga asbestfibrer vid rivning och renovering av äldre byggnader. Konsekvenserna kan bli dödliga, ibland flera decennier efter exponeringen.

Riksrevisionens rapport Säker hantering av asbest (RiR 2026:27) visar på allvarliga brister i såväl utbildningarna som Arbetsmiljöverkets tillsyn. Det saknas oberoende kontroll av att den som genomgått en asbestutbildning faktiskt har tillräckliga kunskaper. Tillsynen är dessutom otillräckligt samordnad och riktas inte i tillräcklig utsträckning mot de verksamheter där riskerna är störst.

Det är anmärkningsvärt att regeringen, trots att problemen varit kända under lång tid, inte har vidtagit tillräckliga åtgärder.

Byggbranschen präglas dessutom av långa underentreprenörskedjor där det kan vara svårt att säkerställa att alla företag har rätt tillstånd och att arbetstagarna har rätt utbildning och skyddsutrustning. Det är oacceptabelt att människor riskerar sina liv på grund av bristande kontroll och oseriösa aktörer.

Kunskapen om var asbest finns måste också förbättras. Vid renoveringar av byggnader från framför allt 1960- och 1970-talen riskerar arbetstagare att exponeras för asbest utan att ens känna till att materialet finns där.

Ingen ska behöva bli sjuk eller dö av att gå till jobbet. Regeringen måste därför omsätta Riksrevisionens rekommendationer i konkreta åtgärder. Det behövs bättre utbildningar, skarpare kontroll och en mer effektiv tillsyn. Det handlar ytterst om att skydda människors liv och hälsa.

Leif Nysmed (S)

Magnus Johansson (S) *Peter Söderström (S)*